

POWERPOOR

Empowering Energy Poor Citizens through Joint Energy Initiatives

Energy Poverty Guidebook for energy planning

Working on the ground with energy-poor households and policymakers to mitigate energy poverty

December 2021

www.powerpoor.eu

Осигуряване на всеобщ достъп до финансово достъпна, надеждна, устойчива и съвременна енергия за всички, за да се повиши качеството на живот и да се подобри енергийната сигурност.

ООН Глобални цели за устойчиво развитие, Цел 7,
<https://sdgs.un.org/goals/goal7>

7 AFFORDABLE AND
CLEAN ENERGY

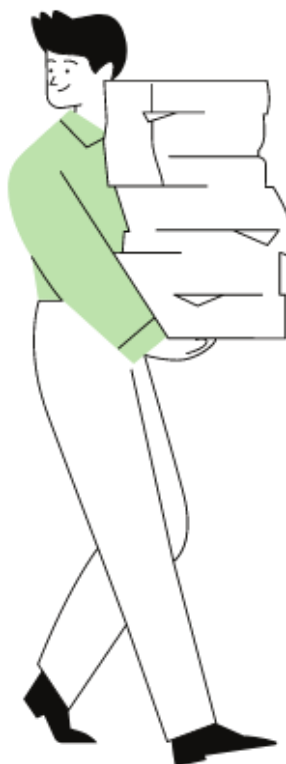
Съдържание

Съдържание.....	4
1. Предговор – как да се използва ръководството	5
2. Намаляване на енергийната бедност чрез съвместни енергийни инициативи	6
Феноменът енергийна бедност.....	6
Ролята на местните власти за справяне с енергийната бедност.....	6
Подходът POWERPOOR.....	9
3. Подготовка за подхода отдолу нагоре.....	11
Оценка на състоянието.....	11
Ангажиране на заинтересовани страни и други участници.....	11
Изграждане на капацитет и създаване на знания на много нива	13
Представяне на местните герои.....	16
POWERPOOR сертификатите.....	19
4. Програми за подпомагане на енергийно бедни граждани	22
Посещения по домовете.....	22
Бюра за намаляване на енергийната бедност	23
Разпространение на информацията	26
5. TARGET – идентифициране на проблема	29
Идентифициране на енергийната бедност	29
Подобряване на дейностите за определяне на целеви групи	32
6. АСТ - Дейности за борба с енергийната бедност	34
Насърчаване на дейности.....	34
Инструментът POWER ACT.....	35
Повишаване на възможностите за включване на дейности в ПДУЕК 37	
Използвайте <i>съвместното създаване</i> при планирането на дейности и взимането на решения	38
7. FUND Финансиране на съвместни енергийни инициативи за борба с енергийната бедност	39
Финансиране на дейностите.....	39
Инструментът POWER FUND	40

1. Предговор – как да се използва ръководството

Общините и гражданите могат да бъдат част от справедливия енергиен преход към сигурна, чиста и достъпна енергия за всички, включително справяне с енергийната бедност. Това ръководство е разработено, за да помогне за постигането на тази цел и включва цялата информация, свързана с подхода на POWERPOOR за справяне с енергийната бедност чрез съвместни енергийни инициативи. Ръководството има за цел да информира съответните заинтересовани страни, от ангажираните граждани до общините и политиците, които взимат решения, за това как могат да следват предложения подход за сътрудничество отдолу нагоре за облекчаване на енергийната бедност чрез съвместни енергийни инициативи, които използват иновативни схеми за финансиране и подобряват местното енергийно планиране в това отношение.

2. Намаляване на енергийната бедност чрез съвместни енергийни инициативи

Феноменът енергийна бедност

“Подходящо отопление, охлаждане, осветление, както и достатъчно енергия за работата на домакинските уреди са основни услуги, необходими за гарантирането на приемлив стандарт на живот и за здравето на гражданите.” EU Energy Poverty Advisory Hub, 2022 (https://energy-poverty.ec.europa.eu/energy-poverty-observatory/what-energy-poverty_en)

Енергийната бедност се определя като набор от условия, при които: „отделни граждани или домакинствата не са в състояние да отопляват или охлаждат жилищата си, или да си осигуряват енергия за други необходими услуги в домовете си на достъпна цена“¹. Това е „неспособността да се реализират основни способности като пряк или косвен резултат от недостиг на достъпни, надеждни и безопасни енергийни услуги и като се вземат предвид наличните разумни алтернативни средства за реализиране на тези способности“².

Енергийната бедност е свързана с ниски доходи на домакинствата, високи разходи за енергия и енергийно неефективни домове; известно е, че има сериозно въздействие върху здравето на гражданите на ЕС, включително води до увеличаване на броя на смъртните случаи през зимата или лятото, до вредно въздействие върху психичното здраве, проблеми с дишането и кръвообращението³. Съществуващите подходи за дефиниране на явлениято се основават на количествени показатели, като съотношението на разходите на домакинствата за сметките за енергия спрямо доходите им или връзката на последните с прага на бедност след изваждане на разходите за енергийни услуги (подходът на 10%, „нисък доход – високи разходи“, „минимален лимит на дохода“), както и на качествени показатели (консенсусен подход).

Ролята на местните власти за справяне с енергийната бедност

Ролята на местните власти в прехода към по-устойчиво бъдеще е ясно призната в Целите на ООН за устойчиво развитие, когато се поставя Целта за чиста и достъпна енергия за всички⁴. Европейската комисия също прие тези цели и насърчава политики и инициативи за овластяване на градовете и общностите при предприемането на

¹ Thomson, H., & Bouzarovski, S. (2018). *Addressing energy poverty in the european union: State of play and action*. EU Energy Poverty Observatory, Manchester.

² Day, G. Walker, N. Simcock, *Conceptualising energy use and energy poverty using a capabilities framework*, EP93 (2016)

³ Bouzarovski, S., & Petrova, S. (2015). *A global perspective on domestic energy deprivation: Overcoming the energy poverty-fuel poverty binary*. *Energy Research & Social Science*, 10, 31-40.

⁴ United Nations Sustainable Development Goals, Goal 7, <https://sdgs.un.org/goals/goal7> <https://sdgs.un.org/goals/goal7>

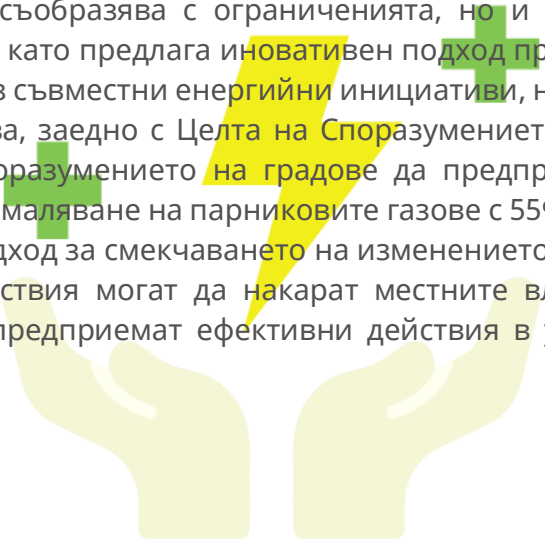
действия по отношение на климата и енергията на местно ниво⁵.

Включването на местните власти в справянето с енергийната бедност е от изключителна важност, тъй като те могат:

- по-добре да се ориентират кои са енергийно уязвимите граждани и да оценят мащаба на проблема;
- да извършват подробно описание на местните нужди и на значението на местните фактори, които влияят на явлението в техния регион;
- да приоритизират какви действия да предприемат, както и към кои райони да насочат тези действия;
- да разработят набор от ефективни действия, които най-добре отговарят на конкретния местен контекст и нуждите на гражданите;
- да преодолеят дистанцията между политиките на по-високо ниво (националното правителство, ЕС) и местните общности;
- да обединят сили на местно ниво с различни участници, заинтересовани страни, инициативи;
- да гарантират устойчивостта на действията и да ги разгръщат чрез мрежата на местните си контакти и на местните инициативи.

Потенциалът на местните власти да се справят ефективно с енергийната бедност варира в рамките на ЕС, тъй като има различни управленски структури и различни нива на технически опит, налични средства и ангажираност за справяне с проблема.

POWERPOOR се съобразява с ограниченията, но и с възможностите на ролята на местните власти, като предлага иновативен подход при предприемане на действия на местно ниво чрез съвместни енергийни инициативи, например енергийни общности и кооперативи. Това, заедно с Целта на Споразумението на кметовете, която ангажира подписалите Споразумението на градове да предприемат действия в подкрепа на Целта на ЕС за намаляване на парниковите газове с 55% до 2030 г.⁶, както и приемането на съвместен подход за смекчаването на изменението на климата и адаптирането към неговите последствия могат да накарат местните власти да обърнат внимание на проблема и да предприемат ефективни действия в услуга на енергийно уязвимите граждани.

⁵ EU Report. 2015. *Energy poverty and vulnerable consumers in the energy sector across the EU: analysis of policies and measures Policy Report*

⁶ European Commission, 2030 Climate Target Plan, https://ec.europa.eu/clima/eu-action/european-green-deal/2030-climate-target-plan_en

КЛЮЧОВИ ИНИЦИАТИВИ

Споразумението на кметовете (www.covenantofmayors.eu)

Споразумението на кметовете в Европа е водещата инициатива в ЕС за подписалите го страни, които се ангажират да смекчат изменението на климата, както и да се адаптират към последиците от него. Неговата амбиция е до 2050 г. всички граждани да живеят в декарбонизирани и устойчиви градове и да разполагат с достъпна, сигурна и устойчива енергия. Това включва, наред с другото, облекчаване на енергийната бедност. Следователно Споразумението на кметовете предоставя няколко подходящи ресурса за включване на стълба за енергийна бедност в общинските планове за действие за устойчива енергия и климат (SECAP) заедно с рамка за измерване на енергийната бедност и мониторинг и докладване на съответните смекчаващи действия.

Консултативен център за енергийна бедност (https://energy-poverty.ec.europa.eu/index_en)

Консултативният център за енергийна бедност (ЕРАН) е водещата инициатива на ЕС, насочена към облекчаване на енергийната бедност и ускоряване на прехода към справедливо енергийно бъдеще за местните власти. Мисията на ЕРАН е да бъде център на експертиза и информация, свързан със справянето с енергийната бедност в Европа, насочен към всички заинтересовани страни, които са ангажирани в предприемането на действия за борба с енергийната бедност в Европа. ЕРАН предоставя директна подкрепа, онлайн обучения и резултати от изследвания, както и има за цел да изгради мрежа от заинтересовани страни, ангажирани да предприемат действия за борба с енергийната бедност в Европа.

Подходът POWERPOOR

Основната цел на проекта POWERPOOR е да разработи програми за подкрепа на енергийно бедните граждани и да насърчи развитието на съвместни енергийни инициативи, като използва алтернативни или иновативни схеми за финансиране (напр. създаване на енергийни общности/кооперативи, използване на групово финансиране). POWERPOOR ще улесни споделянето на опит и знания, както и прилагането на промени в поведението и евтино, ограничено по мащаб обновяване с цел енергийна ефективност, а също и инсталирането на възобновяеми енергийни източници, като по този начин се увеличава активното участие на гражданите.

Пилотни програми за подпомагане на енергийната бедност са проектирани, разработени и стартирани в осем страни в Европа (а именно в България, Хърватия, Естония, Гърция, Унгария, Латвия, Португалия и Испания), ръководени от мрежа от сертифицирани енергийни поддръжници и ментори. Енергийните поддръжници и ментори подкрепят енергийно бедните домакинства да прилагат промени в поведението и да извършват евтино, ограничено по мащаб обновяване в домовете си с цел енергийна ефективност, както и да участват в съвместни енергийни инициативи или да използват иновативни схеми за финансиране. Енергийно бедните граждани са ангажирани чрез различни планирани дейности, например информационни дни. В същото време се създават местни офиси за облекчаване на енергийната бедност в ангажираните общини, в които работят обучени и сертифицирани енергийни ментори от POWERPOOR. Офисите служат като едно гише за цялата информация, свързана с POWERPOOR.

Разработен е също и инструментариум, управляван от ИКТ, така наречения Инструментариум за Смекчаване на Енергийната Бедност, който да допълни програмите за подкрепа. В отделните пилотни страни са създадени Национални групи за връзка със заинтересованите страни, за да улеснят ангажирането и да бъдат централна точка на дейностите и резултатите на POWERPOOR. Подходът отдолу нагоре POWERPOOR може да бъде част от планове за действие за устойчива енергия и климат (SECAP) или всеки друг план за действие, разработен от общините.

Въз основа на натрупания опит и научените уроци от прилагането на POWERPOOR ще бъдат разработени препоръки за политиката на ЕС и осем национални пътни карти, така че политиките на всички нива на управление да могат да бъдат информирани за резултатите от проекта. Резултатите от проекта ще бъдат широко разпространени и ще

са насочени към създаването на синергии с глобални инициативи и инициативи на ЕС, като Обсерваторията на ЕС за енергийна бедност и (ЕС и глобален) Конвент на кметовете за енергия и климат. Участието на мрежи в Консорциума засилва разпространението и използването на резултатите от POWERPOOR в цяла Европа по време и след изпълнението на проекта. Подходът POWERPOOR ще бъде поддържан чрез създаването на POWERPOOR Съюз срещу Енергийната бедност (Alliance on Energy Poverty).

Проекти, свързани с енергийната бедност в Европа

Сродни проекти по програмата "Намаляване на енергийната бедност на домакинствата" на Хоризонт 2020

POWERPOOR **POWERPOOR**
Empowering Energy Poor Citizens through Joint Energy Initiatives

EnergyMeasures **EnergyMeasures**
Tailored Measures Supporting Energy Vulnerable Households

ComAct **ComAct**
Community Tailored Actions for Energy Poverty Mitigation

STEP **STEP**
Solutions to Tackle Energy Poverty

ImpowerMed **ImpowerMed**
Empowering Women to Take Action Against Energy Poverty in the Mediterranean

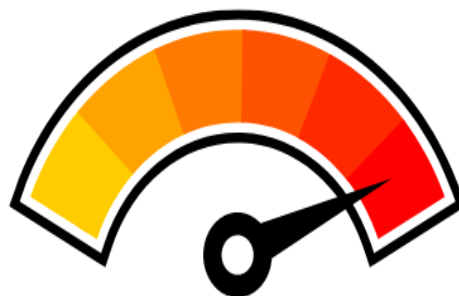
ENPOR **ENPOR**
Actions to Mitigate Energy Poverty in the Private Rented Sector

3. Подготовка за подхода отдолу нагоре

Оценка на състоянието

В момента в Европа около 57 милиона души могат да поддържат домовете си достатъчно топли през зимата; 104 милиона души не могат да поддържат домовете си достатъчно удобни през лятото; 87 милиона живеят в жилища с лошо качество, а 52 милиона души забавят плащането на сметките си за енергия⁷. Комисията на ЕС е взела предвид уязвимите граждани в своето планиране и се стреми да се справи с енергийната бедност чрез Зелената сделка на ЕС и новия пакет Fit for 55, който включва сериозни мерки за промяна на законите за енергийна ефективност, за да се помогне за справяне с енергийната бедност⁸. В това отношение насоките и финансовата подкрепа за енергийно бедните граждани за прилагане на интервенции за енергийна ефективност и създаване или присъединяване към енергийни общности/кооперативи биха могли да улеснят социалната им интеграция и да им помогнат да се освободят от енергийната бедност. В осемте пилотни държави на POWERPOOR е изготвен задълбочен анализ на състоянието на енергийната бедност, на текущата правна рамка, на текущите мерки за намаляване на енергийната бедност и на местните възможности.

не
лятото;
да се

Най-общо, между пилотните държави на POWERPOOR съществуват огромни разлики по отношение на различни аспекти, т.е. как разглеждат и дефинират енергийната бедност, каква е предложената правна рамка и какви са мерките за намаляване на енергийната бедност. Енергийната бедност е сложен проблем, който не може да бъде решен само с помощта на единен подход на ниво ЕС, въпреки че общи проблеми се откриват в съответните страни. Например, общо европейско определение за енергийна бедност не съществува и само в Латвия и Испания, от 8-те пилотни държави на POWERPOOR, имат официално определение за термина „енергийна бедност“. За повече информация относно пилотните държави вижте „Доклад за базова оценка на POWERPOOR [тук](#)“.

Информация за всички държави в ЕС може да намерите [тук](#).

Ангажиране на заинтересовани страни и други участници

Ангажираността на заинтересованите страни е от съществено значение при прилагането на промяна според подход отдолу нагоре. Това е особено вярно за проект като POWERPOOR, който се основава и е структуриран по модел на съвместно

⁷ EU Energy Poverty Observatory, <https://www.energypoverty.eu>

⁸ European Commission, EU Green Deal https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en and 2030 Climate Target Plan

създаване, при което съвместните дейности са предвидени и изпълнявани по време на проекта и множество взаимозависими външни заинтересовани страни са ангажирани, за да се ускори процесът на развитие на проекта. Заинтересованите страни, които са идентифицирани и ангажирани в проекта, имат различен опит и включват: представители на местни и/или регионални власти, доставчици на жилища, социални работници, здравни специалисти, експерти по алтернативни схеми за финансиране, представители на енергийни общности, представители на гражданското общество, т.е. правителствени организации, институции и асоциации и други заинтересовани страни, свързани с енергийното планиране или предоставяне на услуги, както и представители на академичните среди и техническите университети.

Процесът за ангажиране на заинтересованите страни включва:

1. Идентифициране на съответните заинтересовани страни, последвано от анализ на резултатите.
2. Разработване на план за ангажирането на заинтересованите страни въз основа на анализа на резултатите.
3. Изпълнение на плана за ангажиране.
4. Отчитане и прилагане на следващи стъпки.
5. Обратна връзка и преразглеждане на подхода, когато е необходимо.

Национални групи за връзка със заинтересованите страни

В осемте пилотни страни на POWERPOOR бяха създадени национални групи за връзка със заинтересованите страни. Членовете на Групите за връзка със заинтересованите страни са централни фигури в отделните държави, те са експерти в различни области, които имат отношение към всички дейности на POWERPOOR на национално и европейско ниво и осигуряват обратна връзка. Те служат като възли на информация за резултатите и дейностите по проекта и съобщават тези резултати на по-широка аудитория. Членовете на Групата за връзка се срещат редовно, за да се съгласуват относно всяко местно, национално или европейско развитие на енергийната бедност. Те представляват разнообразна група от заинтересовани страни, включително, но не само представители на: общини, региони, енергийни агенции, университети, социални служби, неправителствени организации, комунални услуги и медии.

Ако се интересувате от участие или получаване на повече информация за Групата за връзка със заинтересовани страни във Вашата страна, щракнете [тук](#).

Обединяване на усилията – Консултативният център за енергийна бедност, проектът POWERPOOR и град Загреб

Хърватия
Град Загреб

През 2016г. град Загреб официално реши да предприеме действия за намаляване на процента на риска от енергийна бедност до 9,8% чрез програмата „Програма за намаляване на енергийната бедност за град Загреб“, която се предвижда да бъде изготвена до края на Ноември 2022 г. и стартирана през 2023 г. Програмата ще допринесе пряко за намаляване на енергийно бедните домакинства в Загреб, увеличаване на спестяванията на енергия, повишаване на енергийната ефективност и намаляване на въглеродните емисии, което ще допринесе за изпълнението на националните цели за климата.

Центърът POWERPOOR за намаляване на енергийната бедност в Хърватия, управляван от DOOR, ще обучи най-малко 20 енергийни поддръжници и ментори, които ще допринесат за събирането на необходимите данни за изследване на текущото състояние на енергийна бедност. Около 500 избрани домакинства ще бъдат подкрепяни от енергийни поддръжници и ментори и ще бъдат проведени интервюта в административната област на град Загреб. Дейностите на POWERPOOR ще помогнат на град Загреб да се възползва от програмата „ЕРАН техническа помощ“, която може да осигури подкрепа при подготовката на анализа и събирането на данни за програмата.

Чрез това сътрудничество град Загреб очаква да получи многостранно разбиране за въздействието на енергийната бедност на местно ниво, което ще позволи на общината да проектира ефективни политики за намаляване на енергийната бедност.

Изграждане на капацитет и създаване на знания на много нива

Партньорите на POWERPOOR, експерти в различни области, събраха необходимата информация за справяне с енергийната бедност чрез съвместни енергийни инициативи в четири различни модула (вижте повече информация в следващото поле). Партньорите споделиха опита си и проведоха сесия за обучение на лектори, последвана от семинар за по-нататъшно разглеждане на всички теми, свързани с POWERPOOR. Модулите съдържат информация, подходяща както за заинтересовани лица, така и за представители на общини. По-конкретно, Модул 4 е насочен главно към нуждите на общините, които се стремят да се справят с енергийната бедност.

Модул 1 (ENPOV): Концепции за енергийна бедност, политики и многостепенно управление; Глобален и европейски обхват. Включва определението за енергийна бедност, съществуващи политики, подхода POWERPOOR и разработения набор от инструменти POWERPOOR, най-вече инструмента POWER-TARGET.

➤ Можете да намерите Модул 1 [тук](#).

Модул 2 (ACTIONS): Политики и практики за намаляване на енергийната бедност; Включва мерки с ниска цена, които енергийно бедните граждани могат да прилагат, за да намалят потреблението на енергия; промени в поведението и най-добри практики, които могат да бъдат следвани за прилагане на мерки за енергийна ефективност и енергийна оптимизация, както и инструмента POWER-ACT.

➤ Можете да намерите Модул 2 [тук](#).

Модул 3 (FUND): Енергийни общности / кооперативи, групово финансиране и други съвместни инициативи; Включва най-добри практики, методологии и новаторски подходи за създаване на съвместни енергийни инициативи, като подчертава силните страни, възможностите и ползите от тези съвместни инициативи, както и научените уроци; Примерни проекти за устойчива енергия по отношение на технологични иновации, изпълнение, финансиране, въздействие и потенциал за възпроизвеждане; Оценка на въздействието на проекти за енергийна бедност върху градската/националната устойчивост. Инструменти и методи, които да направят съвместните енергийни инициативи достъпни за гражданите, изправени пред проблема на енергийна бедност. Инструментът POWER-FUND.

➤ Можете да намерите Модул 3 [тук](#).

Модул 4 (PLAN): Планиране на действия за намаляване на енергийната бедност на местно ниво; Интегриране на енергийната бедност в планирането на действия за устойчива енергия и климата и политиките за градска устойчивост. Този модул също така представя инструменти за иновации на климатичната система за системно мислене и ангажиране на заинтересованите страни в контекста на града. Ръководството за енергийна бедност за енергийно планиране също е представено в този модул.

➤ Можете да намерите Модул 4 [тук](#).

Полезни ресурси

Партньорите на POWERPOOR споделиха знанията си, за да създадат Библиотеката за онлайн обучение, съдържаща документи, които могат да се използват както от общини, така и от отделни лица. Библиотеката за онлайн обучение е достъпна [тук](#).

Библиотеката дава възможност за избор и потребителите могат да избират предпочитания от тях език, формат на материалите (напр. документ, публикация, книга и т.н.), тип публикация (напр. методологическа, теоретична и т.н.), аудиторията и материала, към който се отнася (напр. доставчици на жилища, социални работници и т.н.), както и модула, който искат да проучат допълнително.

Обученията на английски са достъпни [тук](#).

Помощни обучителни материали

За ефективно обучение и подкрепа на всички заинтересовани лица, особено по време на пандемията Covid-19, бяха използвани онлайн инструменти, за да насърчат участието и да направят обученията интересни. Поради тази причина 4-те модула също бяха допълнени с материали, насочени към подпомагане и развитие на личностни умения за общуване, адаптирани към обучението на енергийни поддръжници и ментори, които са достъпни [тук](#).

Съвет!

Онлайн обученията трябва да включват:

- Добре структурирана и съобразена със слушателите програма (напр. с кафе-паузи и др.), изпратена на слушателите предварително.
- Сигурна интернет връзка за презентацията/ лектора
- Онлайн инструменти, които улесняват участието на публиката (напр., Slido, Mentimeter)

Когато се обучават граждани или представители на общините, трябва да се съобразяваме със Закона за защита на личните данни. Намерете повече информация на <https://gdpr.eu/>.

Четири обучителни модула съдържат информация главно на ниво ЕС. Те обаче са проектирани да бъдат достатъчно гъвкави, така че да могат лесно да се адаптират към националните обстоятелства, но това изисква допълнителна работа от местния организатор. С течение на времето може също да се наложи съдържанието им да се актуализира.

Обучителните сесии на POWERPOOR отнемат приблизително 7,5 часа. Обученията могат да бъдат персонализирани според нуждите на аудиторията.

Представяне на местните герои

Освен ангажирането със заинтересованите страни и събирането на информация, POWERPOOR има за цел да открие и представи Енергийни Поддръжници и Ментори на POWERPOOR, които са местните герои, прилагащи подхода отдолу нагоре за справяне с енергийната бедност. Мотивираните лица са обучени и сертифицирани от лекторите на POWERPOOR чрез обучителни семинари и уебинари лице в лице, онлайн и на място. Мрежата от Енергийни Поддръжници и Ментори е в основата на програмите за подкрепа на енергийно бедните граждани. Ролята на Енергийните Поддръжници и Ментори е различна. Списък на Енергийните Поддръжници и Ментори е достъпен [тук](#). Списъкът включва поддръжници и ментори от 8-те пилотни държави на POWERPOOR, а също и от целия ЕС.

Ролята на Енергийните Поддръжници и Ментори

Енергийните Поддръжници се свързват директно с енергийно бедните граждани и ги съветват как да прилагат промени в поведението си или мерки за енергийна ефективност, както и им помагат да планират, осигурят финансиране и да изпълнят широкомащабни обновявания за енергийна ефективност.

Енергийните Ментори предоставят подкрепа и експертиза във всички ключови области, свързани с функционирането и/или създаването на енергийна общност/кооператив, съставена от енергийно бедни граждани. Те знаят как да използват иновативни схеми за финансиране (напр. колективно финансиране) и да предоставят подкрепа, като осигуряват персонал за Бюрата за намаляване на енергийната бедност.

Изиграйте своята роля за намаляването на енергийната бедност.

Намерете инфографиката [тук](#).

Вижте [кратко филмче](#) с нашите местни герои, които споделят опита си!

Професионалната подготовка на Енергийните Поддръжници и Ментори е различна, те могат да работят в сферата на държавната администрация (служители на местни и регионални власти), могат да бъдат членове на съществуващи общности/кооперативи, социални работници, местни консултанти, професионалисти и предприемачи в областта на устойчивата енергия, здравеопазването, практики, завършили университет и млади учени или всяко друго заинтересовано лице, целящо да подобри ситуацията в своя регион.

„Енергийната кутия“: мобилизиране на местните герои

Унгария

За да може проектът POWERPOOR да постигне напредък в намаляването на енергийната бедност, Енергийните Поддръжници и Ментори трябва да бъдат активно ангажирани. Това изисква точни и ясно заявени стимули относно това какво се очаква при домашните посещения и какви осезаеми резултати могат да бъдат постигнати чрез тях. Затова сертифицираните Енергийни Поддръжници и Ментори получават един подарък, наречен „енергийната кутия“. Всяка кутия съдържа:

- един измервател на оптична мощност (потребление) с LED екран,
- един механичен таймер,
- един разклонител с четири гнезда,
- една 6-метра дълга изолационна лента за прозорци и врати.

Всичко, което съдържа кутията, може да се използва за намаляване на разходите за енергия в едно домакинство или за повишаване на енергийната му ефективност.

Този подход (подаръци като награди за енергийна ефективност) може да се приложи и за насърчаване на енергийно бедните граждани да участват в дейностите на POWERPOOR. напр. да поканят Енергийните Поддръжници и Ментори в домовете си или да си запазят среща в местното Бюро за намаляване на енергийната бедност. Този полезен подаръчен пакет може да се използва по време на следващи домашни посещения като инструмент за демонстрация и също така носи значителен потенциал за пестене на енергия.

Ангажиране на младите хора за намаляване на енергийната бедност

България

Ангажирането на по-младите хора е от ключово значение за намаляване на енергийната бедност, тъй като те са нетърпеливи да учат, по-силно осъзнават важноста на въпросите, свързани с устойчивостта, а също и желаят да бъдат двигател на промяната. В България местният партньор, SOFENA, обърна специално внимание на ролята, която младите хора, обучени като Енергийни Поддръжници и Ментори, могат да играят в техните общности.

Екипът на СОФЕНА посети [Професионалната гимназия по електротехника и автоматика \(ПГЕА\)](#) и представи проекта POWERPOOR. Всички желаещи ученици имаха възможност да преминат обучението като част от извънкласните дейности в края на учебната година. В тази дейност взеха участие 60 ученици от последните класове и част от техните учители.

След всяка лекция участниците имаха възможност да задават въпроси и да получат по-подробна информация по интересующите ги теми. Обучението завърши със сертификационен тест за Енергийни Поддръжници на POWERPOOR, като 56 ученици преминаха успешно теста и получиха сертификати.

Като специално задание за лятната ваканция учениците бяха помолени да направят до 5 посещения на домакинства в тяхната общност. Много от тях изпълниха поставената задача и се върнаха с попълнени въпросници и още въпроси относно енергийната бедност и проекта POWERPOOR. Две години по-късно голям брой от тези ученици все още са ангажирани с проекта.

Унгарският партньор на POWERPOOR Energiaklub си сътрудничи тясно с унгарските университети (напр., ELTE, BME, Corvinus). По време на изпълнението на проекта студенти от тези университети бяха ангажирани в проектните дейности по четири различни начина:

Унгария

1. Съвместна дейност с Университета ELTE 1.0

Към ELTE съществува Факултет Енергия и география. Студентите в Бакалавърската програма по естествени науки (BSc) след четвъртия семестър трябва да проведат задължителна учебна практика (стаж) с продължителност 6 седмици. На студентите беше предложено да проведат практиката чрез дейностите по проекта POWERPOOR. Студентите бяха активно набирани и обучавани като Енергийни Поддръжници и Ментори. Този процес беше успешен и много от тях присъстваха на обученията и получиха сертификат. След това най-мотивираните Енергийни Поддръжници (т.е. тези с най-много домашни посещения) получиха възможност да проведат своята задължителна 6-седмична професионална практика в партньорските общини (а именно Йозефварош, Ференцварош). Тези общини също са домакини на Бюрото за намаляване на енергийната бедност. В момента там работят студенти и досега са извършени около 150 домашни посещения.

2. Съвместна дейност с Университета ELTE 2.0

Тази дейност е подобна на описаната по-горе. Студентите бяха ангажирани по време на задължителна 5-дневна теренна практика като част от тяхната бакалавърска програма. Към момента са обучени 10 студенти и са реализирани около 220 домашни посещения в общините Bükkszentkereszt и Répáshuta.

3. Съвместна дейност с Университета Corvinus

Споразумение за сътрудничество с продължителност един семестър подписаха Energiaklub и Университета Corvinus. Целта беше в рамките на курс, базиран на обучителните модули на POWERPOOR, студентите да получат практическа информация за енергийната бедност. На студентите беше проведено обучението за Енергийни Поддръжници и след това те пристъпиха към посещения на домакинства. Досега по тази инициатива са направени 30-40 домашни посещения в Józsefváros.

4. Набиране на участници сред заинтересовани групи

Младежкият отдел на Унгарската енергийна асоциация, който работи в тясно сътрудничество с Университета BME, беше специално поканен на обученията за Енергийни Поддръжници и Ментори и много от членовете се включиха в обучението и получиха сертификати.

POWERPOOR сертификатите

Енергийните Поддръжници и Ментори са сертифицирани по сертификационната програма на POWERPOOR. Освен практическите ползи на една сертификационна програма, която документира знанията по определена тема, сертификационната програма POWERPOOR има и някои други предимства. Можете да намерите сертификационната програма на POWERPOOR [тук](#).

Мобилизиране на Енергийни поддръжници и ментори в Португалия

Португалия

Да останат Енергийните Поддръжници и Ментори ангажирани с проекта е нелека задача, за ефективното решаване на която Соорénico разработиха няколко стратегии. Предоставянето на информация е първата стъпка, затова Соорénico създадоха Национален Бюлетин на POWERPOOR, който да бъде получаван от заинтересованите страни в Португалия. Също така е важно хората да бъдат свързани помежду си, като изграждат мрежа за споделяне на предизвикателства, а и на успешни истории. За да се създаде чувството за принадлежност, Соорénico организират ежемесечни виртуални срещи между енергийните поддръжници и ментори от цялата страна, допълнителната полза от които е получаването на непрекъсната обратна връзка и възможността за подобряване на практиките по проекта.

Основното предизвикателство, пред което са изправени енергийните поддръжници и ментори, е как да започнем, по какъв начин да достигнем до хората, къде да намерим хора, които да бъдат посетени и как да ги накараме да се чувстват комфортно при домашно посещение. За тази цел Соорénico използва видеоклиповете с уроци на POWERPOOR и се опитва да възпитава необходимите социални умения у Енергийните Поддръжници и Ментори, за да ги подготви за успешно общуване с енергийно бедните домакинства.

Предимства за Енергийните Поддръжници и Ментори

Общи:

- Гордост от постигнатите резултати, защото подкрепят хора, които страдат от енергийна бедност, като им помагат да подобрят условията си на живот.
- Участие в добре структуриран учебен процес, който съчетава теория, практика и официален изпит.
- Придобиване на опит и знания за проблем, който засяга много хора в Европа.
- Придобиване на опит и знания по отношение на иновативни програми за финансиране и на съвместни енергийни инициативи. Обучение, свързано със създаването и подпомагането на енергийни общности/ кооперативи, със стартирането на краудфъндинг кампании.
- Обучение, свързано с използването на електронни технологии, които могат да улеснят процеса на подпомагане на енергийно бедни граждани.
- Проектът насърчава личностното развитие и подобряването на социалните умения при теренната работа.
- Разбиране на ролята на местните власти за организирането на дейности, свързани с намаляването на енергийната бедност, в които участват и местни заинтересовани лица.
- Получаване на сертификат, свидетелстващ за придобита компетентност.

Създаване на контакти:

- Присъединяване към пан-европейска мрежа от енергийни ментори и поддръжници.
- Сътрудничество/ общуване с експерти и утвърдени професионалисти на национално и на европейско равнище.

Професионални:

- Придобиване на професионален авторитет в областта.
- Надграждане на професионалната биография и повишаване на професионалния авторитет.
- Придобиване на професионален опит, особено важен за новодошлите на пазара на труда.
- Насърчаване на учение през целия живот и професионално развитие.
- Разширяване на кариерните възможности.

Тестът се състои от въпроси с избираем отговор, за да не е твърде скъп за провеждане, да е лесен за проверяване, да може да се адаптира към програмата на участниците, също и за да не бъде географски ограничен, да има лесен за употреба/ интуитивен интерфейс, както и да може да се превежда на различни езици.

Процесът на оценяване се ръководи от следните принципи:

► **Обективност**

Методите на оценяване включват широко разпространени практики, данните са документирани и ясни за разбиране, а оценяването се придържа към обективни критерии и процедури за всички участници.

► **Прозрачност**

Прозрачността на процеса на сертифициране е от голямо значение, тъй като всички участници трябва да имат ясна представа за всички елементи на процедурата, като например критериите за подбор, обучението, оценяването, стойността, предимствата/ ползите и ангажиментите. .

► **Честност**

Процесът трябва да бъде честен за всички участници, като осигурява равнопоставеност и липса на дискриминация, за да могат участниците да бъдат обучени и сертифицирани при равни условия.

Използваните инструменти за оценка следват предложените европейски предписания за оценяване на неформално и самостоятелно учене (CEDEFOP, 2015), т. е. Валидност, Надеждност, Справедливост, Когнитивен диапазон и Способност.

Повече информация ще намерите [тук](#).

След приключването на проекта, сертификационната система на POWERPOOR ще бъде поддържана от POWERPOOR Алианс срещу енергийната бедност, който ще бъде учреден. Членовете на Алианса трябва да осигурят обновяването на обучителните материали и да поддържат активна мрежата от Енергийни Поддръжници и Ментори.

4. Програми за подпомагане на енергийно бедни граждани

Посещения по домовете

Енергийните Поддръжници са в основата на програмите за подпомагане на енергийно бедни граждани, защото те посещават домовете на близки и съседни, за да могат да идентифицират онези, които са в ситуация на енергийна бедност и да им предоставят практични съвети, чрез които може да се повиши енергийната ефективност на домакинството и/или да се намалят сметките за електричество, както и да ги мотивират да направят някои нескъпи подобрения на енергийната ефективност. Енергийните Поддръжници и Ментори използват инструментариума на POWERPOOR, за да могат веднага да диагностицират ситуацията и да помогнат на енергийно бедните. Налични са и някои допълнителни материали, които могат да подпомогнат посещенията на домакинствата.

Открийте [съветите](#), които енергийните ментори и поддръжници споделят!

Насърчаване на домашните посещения

Гърция

Срещата на Енергийните Поддръжници и Ментори на POWERPOOR в Солун, Гърция, организирана от INZEB, се оказа възможност за запознанство на живо с членове на мрежата от Северна Гърция, за взаимно опознаване, за насърчаване на общуването вътре в мрежата, за кратко запознаване с последните новини по проекта, търсене на отговори и споделяне на опит.

Събитието имаше за цел да насърчи посещенията на домакинства в този район на Гърция и да поддържа жив интереса към проекта. По време на срещата се повдигна въпросът за създаването на енергийна общност и INZEB ще окаже подкрепа в тази насока чрез проекта POWERPOOR.

Идеята за това събитие се появи, защото поради пандемията Covid-19 всички обучителни дейности и последващи контакти се провеждаха виртуално. Сега е дошло времето да се възползваме от предимствата на общуването на живо, да насърчим най-активните Енергийни Поддръжници и Ментори да продължават така и напред и да вдъхновим по-малко активните да се ангажират (отново) с дейностите по проекта.

Бюра за намаляване на енергийната бедност

За да могат общините да прилагат промяна отдолу нагоре и да бъдат част от решението за справяне с многостранния феномен на енергийната бедност, трябва да се следва мулти- и интердисциплинарен подход. Енергийните Ментори могат да бъдат общински служители, социални работници или заинтересовани лица, които да ръководят останалите при такъв подход. Те ще работят в Бюрата за намаляване на енергийната бедност, които са създадени в осемте пилотни държави.

Местните Бюра за намаляване на енергийната бедност ще предоставят подкрепа на енергийно бедните домакинства както чрез директно предлагане на промени в поведението и неголеми интервенции за енергийна ефективност, така и като ги насочват към присъединяване към съществуваща енергийна общност или кооператив или създаване на такива, или ги съветват как да използват иновативни методи за финансиране.

В Бюрото за намаляване на енергийната бедност ще се обясняват ползите от прилагането на мерки за енергийна ефективност и от инсталирането на възобновяеми енергийни източници, ще се насърчават поведение, практики и навици, насочени към пестене на енергия, както и ще се популяризира използването на инструментариума за намаляване на енергийната бедност, който е практически начин за наблюдение и контролиране на напредъка.

Ще бъдат предложени най-добри практики, както и иновативни методи за финансиране (напр. колективно финансиране/ краудфъндинг). Чрез Бюрото местните власти ще могат да изградят своя капацитет, опит и умения за това как да включат и финансират дейности за справяне с енергийната бедност в ПДУЕК. И накрая, други местни и регионални власти, както и други ключови участници (напр. социалните услуги) ще имат възможността да последват примера и също да създадат местно Бюро за намаляване на енергийната бедност.

Основната цел на Бюрото за намаляване на енергийната бедност е да представлява обслужване на едно гише, което предоставя информация на гражданите. Бюрото може директно да ги подкрепи да участват активно в планираните дейности, да ги запознае с проблема на енергийната бедност, да предложи промени в поведението и мерки за енергийна ефективност, както и да напътства гражданите при участие или създаване на енергийна общност. Може дори да обясни използването на иновативни методи за финансиране за постигане на целите за енергийна ефективност.

Преодоляване на предизвикателствата, пред които са изправени Бюрата за намаляване на енергийната бедност

Гърция
Община Месини
Община Сули

Създаването на Бюро за намаляване на енергийната бедност може да бъде предизвикателство за общините в Гърция поради липса на персонал и техническо оборудване. Един от 3-те гръцки партньора на POWERPOOR, Мрежата от общини SUSTAINABLE CITY, оборудва две от Бюрата за намаляване на енергийната бедност с многофункционални тестери за околната среда (шумоизмервател, луцинометър, измервател на относителна влажност, измервател на температура и анемометър (ветромер)).

Това оборудване може да се използва от сертифицираните от POWERPOOR енергийни поддръжници и ментори, както и от персонала на Бюрото за намаляване на енергийната бедност, по време на посещенията в домакинствата, за да могат да проверяват различни параметри. Оборудването им позволява да измерват фактори като температура и влажност, които са пряко свързани с концепцията за енергийна бедност, както и други параметри като светлина и шум в домовете на гражданите. По този начин се очаква повече енергийни поддръжници и ментори да бъдат мотивирани да извършват голям брой посещения на домакинства и да ангажират много граждани, като същевременно получават ценни данни и действително помагат на енергийно бедните граждани.

Целта на предоставянето на оборудването заедно с материалите за разпространение (банери, листовки и др.), е да се организира работата на Бюрата за намаляване на енергийната бедност правилно в рамките на услугите, които общината вече предоставя, така че те да могат да изградят капацитет и да бъдат оборудвани да продължат дейността си и след края на проекта.

Пътна карта за създаване на Бюро за намаляване на енергийната бедност

В общини, в които вече са създадени и функционират подобни бюра или екипи, които работят ефективно с обществеността (напр. екип на ПДУЕК), Бюрото за намаляване на енергийната бедност може да се интегрира в рамките на съществуващата структура. Синергиите и съвместната работа могат само да подобрят обхвата и въздействието на дейностите. Енергийният Ментор, работещ в Бюрото, може да притежава широк спектър от необходими експертни познания и да е специалист в различни области, например, социална, финансова, техническа, екологична или обществени поръчки. По този начин Енергийният Ментор може или да бъде част от съществуващата структура и да анализира местния контекст и как подходът на POWERPOOR може да работи в рамките на съществуващата рамка, или Енергийният Ментор може да бъде част от друг екип в рамките на общината и в този случай е необходимо подходящо междуведомствено сътрудничество.

Съвети за успешно междуведомствено сътрудничество

- Ясно определяне на ролите, така че всеки знае какво трябва да прави.
- Активно ангажиране на всички членове с важни задачи (както при планирането, така и при изпълнението), за да се постигне високо ниво на чувство на принадлежност към плановете.
- Насърчаване на съгласие и прозрачност в общуването, като се споделя информация и целите на отделните ведомства.
- Осигуряване на обратна връзка, за да се гарантира съвместна работа.
- Редовно събиране на екипа, за да се познават целите и да се създаде чувство за принадлежност у членовете.
- Въвеждане на отговорности и проследяване на развитието.
- Опознаване на дейностите на други ведомства, за да бъдат идентифициране възможни препятствия и предизвикателства.
- Създаване на култура на взаимно разбирателство и доверие.

Разпространение на информацията

Въздействието на подхода POWERPOOR се постига чрез множество планирани дейности. На общинско ниво бяха планирани и проведени няколко информационни дни в пилотните държави, които имат за цел да привлекат заинтересовани лица и да разпространяват информацията както за проблема с енергийната бедност, така и за предложения подход на POWERPOOR. Във връзка с тази дейност се създадоха информационни материали, достъпни за всички и преведени на езиците на пилотните държави.

Намерете брошурата и постера [тук](#).

Намерете всички POWERPOOR новини и събития [тук](#).

Дейности на Бюрата за намаляване на енергийната бедност

Бюрото за намаляване на енергийната бедност, намиращо се в офиса на местния партньор Соорénico, заедно с *Mais Proximidade Association*, организира първата сесия от енергийни инициативи, наречена „Как да намалим потреблението на енергия и да увеличим температурния комфорт в домовете си“ в Лисабон, Португалия. *Mais Proximidade Association* е организация, която се грижи за възрастните хора в центъра на Лисабон (Байша) и в квартала Мурария като има за цел да предотвратява самотата и изолираността на възрастните, както и да повишава качеството на живота им.

Инициативата включи интерактивни сесии, свързани с енергийната бедност и как може да се намали чрез подхода POWERPOOR, имаше и игра, създадена да информира участниците относно някои промени в поведението, които биха се отразили благоприятно върху консумацията им на енергия.

Интерактивната форма на събитието даде възможност на участниците да задават въпроси и да се запознаят с феномена на енергийната бедност, както и да получат ценни съвети за това как да оптимизират потреблението си на енергия. До края на годината ще бъдат проведени още три такива сесии.

Португалия

Центъра на Лисабон (Байша) и кв. Мурария

Ангажиране на местните общности – серия от Информационни дни из цялата страна

През 2021 г. Естонският съюз на кооперативните жилищни асоциации организира, в сътрудничество с местните общности, ангажирани с проекта POWERPOOR като пилотни градове, както и с членовете на Националната група на заинтересованите страни, поредица от информационни дни в цяла Естония, за да разпространи информацията за подхода POWERPOOR и да предостави на местните общности възможност за дискусията относно предизвикателствата, свързани с енергийната бедност в многофамилните жилища. Информационните дни се проведоха лично в Талин, Тарту, Пярну, Куресааре и Раквере, обхващайки всички региони в страната.

Естония

Талин, Тарту, Пярну, Куресааре, Раквере

Тъй като повече от 70% от населението на страната живее в многофамилни жилища, за целева група бяха определени общностите в райони с многофамилни жилища и други местни заинтересовани страни, подходящи да станат енергийни поддръжници и ментори. Информационните дни бяха с продължителност половин ден и включваха запознаване с проекта POWERPOOR от екипа на проекта и членовете на Националната група на заинтересованите страни, представяне пред общините на планове за намаляване на енергийната бедност на местно ниво със социални и икономически мерки, както и интерактивни сесии с енергийни експерти и обществеността по въпросите на енергийната ефективност. Събитията предоставиха на потенциалните енергийни поддръжници и ментори конкретна информация относно поканите за участие и графика на програмата за обучение на POWERPOOR.

Поредицата от информационни дни имаше три цели: (1) да представи подхода POWERPOOR и да покани гражданите да се възползват от възможността да станат сертифицирани Енергийни Поддръжници и Ментори; да представи Инструментариума POWERPOOR, както и планове на POWERPOOR за създаване на Бюра за намаляване на енергийната бедност; (2) да насърчи дискусия по проблемите на енергийната бедност в страната, със специален фокус върху мястото, където се провежда информационният ден; и (3) да улесни директния контакт за по-нататъшно сътрудничество между местните общности, представителите на общините и членовете на Националната група на заинтересованите страни на POWERPOOR.

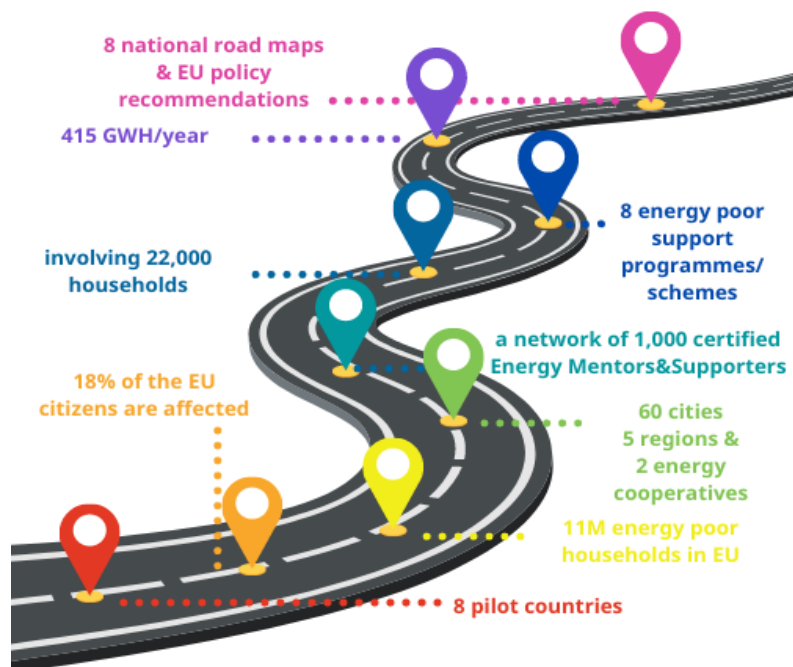
Поредицата от информационни дни предостави на участниците практически знания и умения за намаляване на енергийната бедност. Около 200 членове на местните общности присъстваха на информационните дни, много от тях решиха да посетят POWERPOOR обученията за енергийни поддръжници и ментори. Идеите за намаляване на енергийната бедност, предложени от участниците в информационните дни, бяха обсъдени по-късно на срещите на Националната група на заинтересованите страни на POWERPOOR в Естония и бяха взети предвид при планирането на дейностите в пилотните градове.

Публичност на въздействието и устойчивост на резултатите

За да стане подходът публично достояние и да се осигури устойчивост на въздействието, ще бъдат изготвени набор от политически препоръки, за да се информират лицата, вземащи решения и политиците, относно енергийната ефективност и устойчивата енергия и как проблемът с енергийната бедност може да бъде решен чрез съвместни енергийни инициативи и иновативни схеми за финансиране. Ще бъдат разработени национални пътни карти за премахване на енергийната бедност в пилотните държави, за да се постигне постепенен преход от социални политики, основани на обезщетения, към иновативни зелени политики, основани на инвестиции на местно ниво и мерки за енергийна ефективност в краткосрочен и дългосрочен план. Освен това ще бъдат разработени препоръки за политиката на ЕС, обобщаващи ключовите заключения от прилагането на POWERPOOR, които могат да информират политиците на ниво ЕС и да им помогнат да формулират политики за намаляване на енергийната бедност, основаващи се на управление на няколко нива.

Участващите в проекта общини и мрежата от Енергийни Поддръжници и Ментори могат да бъдат част от POWERPOOR Алианса срещу енергийната бедност. Алиансът ще бъде средство за съвместно използване на резултатите, като юридическо лице с

нестопанска цел, предназначено да дава възможности на енергийно бедните граждани чрез съвместни енергийни инициативи. В този контекст ще бъде разработен план за експлоатация, за да се дефинират по-добре дейностите по повтаряне на модела и експлоатация на проекта.

Съществуващи политики, свързани с енергийната бедност

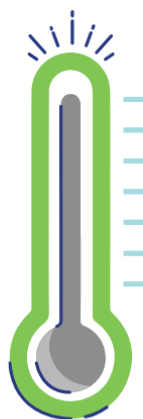
Пакетът [Чиста енергия за всички европейци](#): има за цел трансформирането на ЕС в модерна, ефективно използваща ресурсите и конкурентоспособна икономика, гарантираща нулеви нетни емисии на парникови газове до 2050 г., икономически растеж и приобщаване по време на прехода.

Национални Планове за енергия и климат на страните от ЕС: 10-годишни интегрирани национални планове за периода от 2021 до 2030 г. за постигане на целите на ЕС в областта на енергетиката и климата за 2030 г. Въведени според [Регламент \(ЕС\) 2018/1999](#).

Пакетът [Вълна на обновяване](#): Стратегията на Европейската Комисия за насърчаване на обновяването на сградния фонд в ЕС през следващите 10 години. Нейният основен фокус е върху справянето с енергийната бедност, модернизиранието на сгради с недостатъчна ефективност и декарбонизирането на отоплението и охлаждането.

Пакетът [Подготвени за Цел 55](#): набор от предложения с ревизии на съществуващи закони и нови (очакват се още) за напредък в политиката на Европа за климата с цел 55% намаление на въглеродните емисии до 2030 г. и нулеви нетни емисии до 2050 г.

5. TARGET – идентифициране на проблема

Общините са първата управленска структура, която трябва да се ангажира с енергийната бедност и нейните въздействия. Енергийната бедност е сложен проблем, който трудно може да бъде точно измерен. Необходимостта от надеждни методи за идентифициране на енергийно бедните граждани е първата стъпка в процеса на справяне с енергийната бедност чрез политики и действия, в идеалния случай включени в ПДУЕК на общините.

Идентифициране на енергийната бедност

Местните власти могат да избират от множество индикатори, които дават възможност да се оцени дали едно домакинство се счита за енергийно бедно или не. Има базирани на разходите индикатори и консенсусни индикатори, които да се използват самостоятелно или в комбинация, базирани на данни или самооценка. Всеки индикатор може да бъде валиден за конкретен аспект на енергийната бедност и да идентифицира част от енергийно бедните домакинства. Окончателният избор на индикатор(и) трябва да се основава на наличието на съответните данни, местните характеристики, обхвата на действие на индикатора(ите) и способностите на отговорните лица да ги използват успешно, но най-важното е, че те трябва да бъдат приведени в съответствие с националния контекст и националните политики.

Важно е да се разбере, че изборът на индикатор(и) може да бъде критичен фактор за следващата стъпка на планиране на действия срещу енергийната бедност, тъй като анализът на направените заключения може да определи модели и приоритетни области, където трябва да се предприемат действия.

Още:

Индикаторите, чрез които да се измерва енергийната бедност на местно ниво, са зададени от:

- Инициативата [Споразумението на кметовете](#) и
- [Консултативен център на ЕС за борба с енергийната бедност](#)

Съвет!

За да можете да работите ефективно с групи граждани и райони, засегнати от енергийна бедност, трябва да помните, че често пъти се откриват уязвими или енергийно бедни граждани, когато е налице едно или повече от следните условия:

- ниски нива на енергийна ефективност на отоплението, охлаждането, домакинските уреди;
- некачествена изолация на стените, терасите, покрива, както и проблеми вътре в жилището (напр. влага, мухъл);
- домакинствата по селата могат да бъдат по-дълбоко засегнати от енергийна бедност;
- домакинства в райони с ниски доходи;
- домакинства, които не са свързани с електрическата мрежа (газ) имат по-високи разходи.

Как Споразумението на кметовете измерва енергийната бедност?

Визията за Европа през 2050г. на Споразумението на кметовете е насочена към постигането на декарбонизирани и устойчиви градове, предоставящи на гражданите достъпна, сигурна и устойчива енергия. Поради това Споразумението на кметовете и подписалите го страни се ангажират да се справят с енергийната бедност като един от ключовите приоритети за осигуряване на справедлив преход.

За да могат местните органи за управление, подписали Споразумението, да планират и успешно да прилагат стратегии за намаляване на енергийната бедност, Европейското бюро на Споразумението на кметовете, в сътрудничество с други институции (Съвместен изследователски център (JRC), Консултативен център за борба с енергийната бедност (ЕРАН)) и експерти, разработи Стълба за енергийна бедност, който включва и метод за докладване и мониторинг. Също така на подписалите се предоставят материали с информация, възможности за изграждане на капацитет и практическа подкрепа от ЕРАН, за да се постигнат целите на Споразумението относно енергийната бедност. Очаква се предвиденият преходен период до края на 2024 г. да даде достатъчно време за планиране на дейности.

Стълбът на енергийната бедност на Споразумението на кметовете – Европа

Стълбът на енергийната бедност на Споразумението на кметовете – Европа се състои от: (1) цел; (2) измерване; (3) дейности, а неговият метод за докладване и мониторинг е достатъчно гъвкав, за да бъде използван на различни места.

Всяка подписала страна, след като е поставила целта си и е избрала съответните базова и целева година, може да избере редица подходящи индикатори за наблюдение на напредъка. На подписалите страни се предоставя списък от различни индикатори за енергийна бедност, като същевременно биват насърчавани да използват повече от един индикатор, ако е уместно, за да се обхванат възможно най-много аспекти на енергийната бедност, така че нито един енергийно беден да не бъде пренебрегнат. Накрая се избира набор от мерки, като се дават подробности за предвидените дейности, целевите групи от уязвими потребители, резултатите (според избрания индикатор) и т.н.

Индикатори на енергийната бедност

Предоставеният списък съдържа над 50 индикатора, групирани в шест макрообласти: климат, съоръжения/жилища, мобилност, социално-икономически аспекти, политика и регулаторна рамка, участие и повишаване на осведомеността. Всеки показател е придружен с дефиниция и мерна единица⁹.

Инструментът POWER TARGET

POWERPOOR създаде един лесен за употреба инструмент, POWER TARGET, който може да идентифицира енергийно бедни граждани чрез анализ на информацията. Инструментът способства идентифицирането на граждани, общности, квартали, или

⁹ Повече информация тук:

https://www.eumayors.eu/index.php?option=com_attachments&task=download&id=1358

райони, като се основава на подобрен 10% индикатор. Този подход се основава на индикатора за 10% от разходите¹⁰, който обаче е модифициран, за да трансформира енергийните разходи и годишния доход на едно домакинство от действителни към относителни суми, въз основа на субективни фактори на качеството, напр. „Студено ми е вкъщи“.

Инструментът POWER TARGET използва количествени и качествени данни, за да избегне приравняване на данните и опростяване на оценката на енергийната бедност. За да се постигне това, трябва да се попълни една анкета с информация за доходи, потребление на енергия в kWh и цена, както и потреблението на гориво за отопление като количество и цена, следвани от въпроси за самооценка във връзка с това как потребителят се чувства по отношение на температурния комфорт в жилището си. Инструментът POWER TARGET използва данните от анкетата, за да изчисли резултат, който отговаря на степента, в която дадено домакинство е енергийно бедно. Този резултат може да има различна стойност от 0 до 100 (0 е за незначителна уязвимост, 100 е за крайна енергийна бедност), за да се определи дадено домакинство към една от следните четири категории (червено – оранжево – жълто – зелено).

POWER - TARGET

Инструментът POWER-TARGET е достъпен на 10 езика през:

- Уебстраницата на POWERPOOR <https://powerpoor.eu/toolkit>
- Самостоятелната страница POWERPOOR ИНСТРУМЕНТАРИУМ <http://powerpoor.epu.ntua.gr/powerpoor-toolkit/>

Повече информация:

- Инструкции за функциите на инструмента POWER-TARGET, както и информация за използваната методология при създаването му, се намират [тук](#) в Deliverable 2.2.
- Инструкции стъпка по стъпка за това как да се използва инструментът POWER TARGET се намират [тук](#).

¹⁰ Boardman, B . . Fuel poverty: from cold homes to affordable warmth, London; New York: Belhaven Press, 1991.

Препоръки:

Как да се използват Бюрата за намаляване на енергийната бедност

Бюрата за намаляване на енергийната бедност могат да играят ролята на пресечна точка между различни отдели на общините, които биха могли да са от помощ при идентифицирането на енергийно бедни граждани, като обединяват усилията, експертните знания, инициативите и сфери на влияние. В допълнение, Бюрата са места за контакт с енергийно бедните граждани, където те могат да ползват инструменти като **POWER TARGET**, за да оценят своята уязвимост.

Съвместни действия със заинтересованите лица за идентифициране на енергийно бедни домакинства в Крижевци

Хърватия
Град Крижевци

Организацията Червен кръст в град Крижевци вече работи с домакинства, които се намират в затруднено положение, като им оказва подкрепа чрез различни проекти, например: "Активно остаряване за периода 2021/2022". Те са направили предварително проучване на уязвимите домакинства и ще интервюират 220 домакинства в района на Крижевци като използват инструментариума на POWERPOOR, за да оценят енергийната ефективност на сградите. Очаква се по този начин да се съберат ценни допълнителни данни, чрез които да се очертаят районите с най-висок риск от енергийна бедност за град Крижевци.

Описаната по-горе дейност може да се съчетае също и с дейностите на друг близък проект – ENPOR H2020. Данните на ENPROR за енергийната бедност в сектора на частните наематели се очаква да допълни резултатите от съвместните дейности на Червения кръст и POWERPOOR, за да бъде проучена енергийната бедност в сектора на частните наематели. Тези взаимодопълващи се дейности може да се окажат много важни за изготвянето на бъдещи програми за финансиране за обновяване на сгради с цел енергийна ефективност, подобни на Програмата за обновяване на енергийната ефективност на сгради с множество домакинства, както и Програмата за обновяване на енергийната ефективност на къщи с по едно домакинство, като се вземат предвид интересите и на наемодателите, и на наемателите и се включат в по-широк политически контекст.

Подобряване на дейностите за определяне на целеви групи

От гледна точка на местните власти към въпроса трябва да се подходи така, че да има смисъл при планирането на съответните дейности. Следователно, насочването към енергийно бедните чрез избран инструмент може да бъде допълнително подобро, като се имат предвид специфичните местни условия, където се използва инструментът.

Следните стъпки могат да подобрят определянето на целеви групи:

- Събиране на данни: Съберете възможно най-много данни. Използвайте съществуващите мрежи и подбрани инструменти.

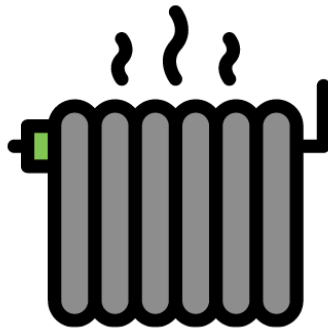
- **Анализиране на данните:** Търсете възможни повтарящи се модели на целеви групи, на пространственото/географското им разпределение, всеки друг фактор, който си струва да се спомене. В тази стъпка данните ще бъдат внимателно разглеждани и като се използват техники и методи за анализ на данни, ще се разкрият скрити модели и взаимоотношения и ще бъдат получени полезни сведения, за да се направят обосновани прогнози.
- **Анализиране на резултатите:** Трансформиране на данните в разбираем формат, като диаграми, картографиране или описателен анализ.
- **Контрол на анализите:** Обсъдете резултатите с експерти и заинтересовани страни, за да чуете нови гледни точки.

! Постоянно обновявайте данните: Постоянно подновявайте изводите си, като се съобразявате с най-новите данни.

Важно

Мрежата на POWERPOOR от обучени и сертифицирани Енергийни Ментори и Поддръжници представлява една ценна група хора, които могат да оказват съдействие на местните власти чрез Бюрата за намаляване на енергийната бедност.

Открийте сертифициран Енергиен Поддръжник или Ментор [тук!](#)

6. АСТ - Дейности за борба с енергийната бедност

Местните власти трябва да подкрепят енергийно бедните граждани и да насърчават съответните дейности чрез енергийните и климатични планове за справяне с предизвикателствата и постигане на целите за устойчивост до 2050г. Включването на понятието за енергийната бедност в тези планове не е лесна задача, тъй като е необходимо да се разработи стратегия от редица дейности въз основа на това как енергийната бедност е дефинирана и идентифицирана, както и на местните нужди. Подходът на POWERPOOR е проектиран по такъв начин, че да може да се използва от местните власти за подкрепа в тази посока.

Насърчаване на дейности

Намаляването на енергийната бедност включва стратегия от дейности, които трябва да отговорят на нуждите и предизвикателствата, пред които са изправени енергийно бедните граждани. Формулирането на успешна стратегия започва със списък на всички възможни мерки или дейности, продължава с подбор на най-подходящите за местните условия дейности, които трябва да бъдат включени в енергийните и климатичните планове и завършва с изпълнение и мониторинг.

Дейностите трябва да се планират според резултатите от етапа на идентификация, както е описано по-горе. След като анализират събраните данни, за да опишат текущото състояние на енергийна бедност на местно ниво, общините могат да очертаят проблема в контекста на местните условия, често пъти уникални по своята същност, съответно изискващи специфична комбинация от мерки и специализирани подходи за тяхното изпълнение.

Предложените от POWERPOOR Бюра за намаляване на енергийната бедност към общините могат да бъдат много полезни при следването на политики и при провеждането на дейности, свързани с намаляване на енергийната бедност. Освен ролята си в идентифицирането на енергийно бедните граждани, те могат да осигурят подкрепа и при планирането и насърчаването на дейности. Бюрата за намаляване на енергийната бедност разполагат със специално обучен персонал, т. е. POWERPOOR сертифицираните Енергийни Поддръжници и Ментори, които са способни да генерират енергийни профили с помощта на инструмента POWER ACT, за да определят целевите групи и да предложат подходящи мерки. Такива мерки могат да бъдат евтини, без отрицателни страни и лесни за прилагане, например – промени в поведението, избор на енергиен носител и т.н., или по-мощни, като обновяване на сграда, модернизирани на отоплителната система и т.н.

Съвети за намаляване на енергийната бедност

Ако търсите лесни съвети за намаляване на разходите и употребата на отопление, топла вода, осветление, изолация на сгради, електричество, уреди, можете да проверите [тази инфографика](#) и [МОДУЛ 2](#).

Повишаване на ангажираността на домакинствата чрез POWERPOOR консултации на място

Латвия
Град Йелгава,
район Добеле,
район Йекабпис

Организацията ZREA ръководи Бюрото за намаляване на енергийната бедност в Йелгава в тясно сътрудничество с други общински доставчици на социални услуги, за да достигне лично до засегнатите домакинства, да увеличи ангажираността на домакинствата в дейностите на POWERPOOR и да им даде възможност сами да се борят срещу енергийната бедност.

Като вземат предвид латвийските особености, Енергийните Поддръжници и Ментори се фокусират върху личния контакт със засегнатите домакинства. Извършват домашни посещения или консултация по телефона или на място в Бюрото, което е най-ефективният начин за достигане до гражданите и ангажиране на енергийно бедните. Този подход осигурява комуникация между хората и оказва въздействие върху промяната на навиците или за прилагането на дребно-мощни енергийно ефективни интервенции в домакинствата. Наличните брошури, видеоклипове и други информационни материали също имат своята роля.

По време на информационните дни, като допълнителен стимул за мотивиране на гражданите да потърсят консултации по POWERPOOR, Енергийните Поддръжници и Ментори раздаваха малки подаръци за енергийна ефективност. Подаръкът се състои от енергоспестяваща LED крушка и захранващ удължител с превключвател, към който гражданите могат да свързват устройства, които консумират електричество, докато са в режим на готовност, за да ги изключат удобно с един ключ.

В допълнение, домакинствата, ангажирани в POWERPOOR консултативните сесии, ще имат възможност да участват в лотария с подаръци като енергийно ефективен хладилник или велосипед - едно екологично и без CO2 транспортно средство.

Инструментът POWER ACT

Вторият инструмент от Инструментариума POWERPOOR за намаляване на енергийната бедност, е POWER ACT. POWER ACT изследва енергийното поведение на потребителите и предлага набор от лесни промени в поведението за подобряване на енергийната ефективност, а и помага на гражданите да разберат потреблението си на енергия, както и ползите, свързани с интервенциите за енергийна ефективност. Инструментът също така насърчава енергийно бедните да търсят възобновяеми източници на енергия, например чрез участие в енергийна общност.

POWER ACT се основава на подход, базиран на данни, който оценява топлинния комфорт на потребителите, създава енергийни профили и прогнозира ползите от мерките за енергийна ефективност. За целта трябва да се попълни анкета с

информация за моделите на поведение, данни за потреблението на електроенергия и на отопление и охлаждане, съчетано с въпроси за самооценка относно енергийното поведение. Инструментът POWER ACT използва тези данни, за да изчисли резултат, който съответства на степента, в която домакинството е енергийно бедно.

Резултатите варират от 0-100, като резултат нула, се получава, когато потребител изпрати отговори, показващи поведение на възможно най-ниска енергийна ефективност, докато резултат 100, се получава, когато отговорите показват поведение на възможно най-висока енергийна ефективност. Ниските резултати водят до съвети за подобрене на поведението по отношение на енергийната ефективност, докато при по-високите резултати следват по-ограничени възможности за подобрене. Според изчисления резултат поведението на домакинството се класифицира в една от 4-те категории (червено-оранжево-жълто-зелено). Потребителите с червени и оранжеви резултати могат да предприемат незабавни, евтини стъпки за подобряване на поведението си по отношение на разходите си на енергия (нови LED крушки, подновяване на отоплителната система и т.н.). Потребителите с жълти и зелени резултати, ако искат да намалят разходите си за енергия, обикновено трябва да продължат с по-мощни мерки, които са свързани с по-високи разходи (изолация, енергийно ефективна дограма на прозорци, нови отоплителни системи).

POWER - ACT

Инструментът POWER-ACT е достъпен на 10 езика през:

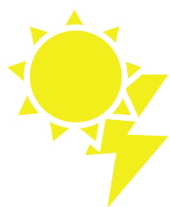
- Уебстраницата на POWERPOOR <https://powerpoor.eu/toolkit>
- Самостоятелната страница POWERPOOR TOOLKIT <http://powerpoor.epu.ntua.gr/powerpoor-toolkit/>

Повече информация

- Инструкции за функциите на инструмента POWER-ACT, както и информация за използваната методология при създаването му, се намират [тук](#) в Deliverable 2.3.
- Инструкции стъпка по стъпка за това как да се използва инструментът POWER-ACT могат да се намерят [тук](#).

Повишаване на възможностите за включване на дейности в ПДУЕК

За да е успешно планирането и прилагането на дейности за намаляване на енергийната бедност чрез Планове за действие за устойчива енергия и климат (ПДУЕК), могат да се следват тези 4 стъпки:

→ Разгледайте мерките

Разгледайте всички налични мерки и изберете най-подходящите от тях според изводите, направени в процеса на идентифициране. Областите, в които едно енергийно бедно домакинство обикновено трябва да бъде подкрепено, са системите за отопление и охлаждане, захранване с топла вода, уреди, осветление.

→ Определете Вашата стратегия

Местните власти, които имат от една страна избраните мерки и от друга информацията за анализа на енергийната бедност на местно ниво, като например пространственото разпределение, моделите, целевите групи, нуждите и причините, могат да изготвят своята стратегия. За по-добри резултати, подберете целевите групи, влезте в диалог между Бюрото за намаляване на енергийната бедност, екипа на ПДУЕК и участващите общински отдели относно предложените мерки, направете обществени консултации с гражданите и заинтересованите страни относно стратегията.

→ Изпълнение на дейностите

След като е определена стратегията, местните власти ще бъдат готови да преминат към следващата фаза, изпълнението. Бюрото за намаляване на енергийната бедност, местните участници/заинтересованите страни и енергийните общности трябва да бъдат привлечени в процеса на изпълнение. Ако ПДУЕК съществува или предстои да бъде разработен, планираните дейности ще бъдат включени като трети стълб на ПДУЕК и ще бъдат изпълнени съгласно процедурите на Споразумението на кметовете. Вселената на заинтересованите страни и Радарът на бъдещето, обяснени в Модул 4, са полезни инструменти за идентифициране на заинтересованите страни и изграждане на стратегия/визия, за да се включи намаляването на енергийната бедност в ПДУЕК.

Още

Някои от възможните дейности могат да се открият в:

- Главата **“Най-добри практики”** в този наръчник.
- Powerpoor Deliverable D5.4 Доклад за дейностите, засягащи енергийно бедните граждани в ПДУЕК

Повече информация

Вижте [Модул 4](#).

→ Мониторинг

За да се измери доколко е успешно изпълнението на дейностите, местните власти трябва да следят процеса чрез избрания(те) индикатор(и). Това ще им помогне да вземат по-добри решения или да направят промени, ако е необходимо. Тези, които участват в Споразумението на кметовете, ще могат да използват рамката на CoM M&R, за да получат подкрепа в мониторинга и докладването.

Повече информация

Можете да се запознаете с методологията на Споразумението на кметовете за включване на дейности за борба с енергийната бедност в ПДУЕК [тук](#).

Използвайте *съвместното създаване* при планирането на дейности и взимането на решения

За ефективно прилагане на подхода POWERPOOR е необходим съвместен творчески подход, тъй като дейностите се влияят или могат да бъдат улеснени както от гражданите, така и от различни заинтересовани страни. Капацитетът на местните власти да избират най-подходящите дейности може да бъде ограничен, поради което се нуждаят от подкрепа при планирането и вземането на решения или при разработването на дейностите. Следователно, заинтересованите страни трябва да бъдат поканени в съвместен творчески процес, за да допринесат за изследването на местните проблеми, предизвикателствата и очакванията.

Някои практически съвети:

- Започнете с картографиране на заинтересованите страни, за да идентифицирате всички целеви групи, обществени и частни заинтересовани страни и други ключови местни участници.
- Подгответе ефективна стратегия за ангажиране, така че всички участници да бъдат включени в съответните дейности, да бъдат мотивирани и да се поддържа интересът им.
- Разпространявайте информацията така, че всички заинтересовани страни да са в течение и да се ангажират с нея.
- Поискайте обратна връзка и оценка, когато е необходимо.

POWER
ACT

7. FUND Финансиране на съвместни енергийни инициативи за борба с енергийната бедност

Местните власти трябва да намерят достатъчно средства, за да финансират своята стратегия за намаляване на енергийната бедност. За тази цел, те могат да използват редица инструменти за финансиране от различни източници в зависимост от местния контекст и националните инструменти. POWERPOOR предоставя един инструмент, който включва възможности, свързани със съвместни енергийни инициативи (като енергийни общности) и иновативни схеми за финансиране (като групово финансиране/ краудфъндинг), за да ги подкрепи в тази посока.

Финансиране на дейностите

Въвеждането на енергийната бедност като ново измерение в плановете за действие на местните власти е свързано с нови предизвикателства: кой ще финансира дейностите? Има ли универсален подход за всички? Кой инструмент за финансиране е по-добър? и т.н. За успешното провеждане на избраните дейности е необходимо разнообразие във финансовите инструменти. Това означава, че общината трябва да предвиди всички източници на финансиране и съответните инструменти за финансиране, за да създаде набор от възможни решения. Това ще помогне да се използва правилният източник на финансиране за всяка от планираните дейности за намаляване на енергийната бедност. Важно е да се изгради междуведомствено сътрудничество в рамките на общината, например между счетоводство, технически отдели и отдели за доставки, за да се постигне колективна експертиза по въпроса. След намиране на източника на финансиране трябва да се следват прозрачни процедури, а бизнес моделите трябва да са осъществими и икономически жизнеспособни.

POWERPOOR поставя ударението върху използването на съвместни енергийни инициативи и на иновативни инструменти за финансиране. Инструментът POWER FUND е разработен, за да улесни прилагането на подхода POWERPOOR в дейностите срещу енергийната бедност. Иновативните колективни инициативи са избрани, тъй като те са инструменти за подобряване на свързаните с енергията условия и достъпност, като в същото време са добра алтернатива на традиционните методи на финансиране. Освен това колективният подход, насърчаван от енергийните общности и/или инициативите за колективно финансиране, е особено подходящ за справяне с предизвикателствата, пред които са изправени енергийно бедните граждани, които желаят да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност на домакинствата си.

Богато хранилище на финансови възможности за Планове за действие за устойчива енергия и климат може да се намери [тук](#).

Препоръка

Да се използва в Бюрата за намаляване на енергийната бедност

Общините могат да имат голяма полза от Бюрата за намаляване на енергийната бедност, (които могат да бъдат в основата на изпълнението на техните дейности за намаляване на енергийната бедност), заедно с мрежата от сертифицирани Енергийни Поддръжници и Ментори на POWERPOOR, които могат да съдействат при взимането на решения, както и при прилагането на иновативни модели за финансиране.

Инструментът POWER FUND

POWER FUND, третият инструмент от инструментариума POWERPOOR е уеб-базиран и е насочен към запознаване на енергийно бедните граждани и местните власти в цяла Европа с иновативни колективни дейности за справяне с енергийната бедност. POWER FUND предоставя на потребителите онлайн пазар за колективни енергийни инициативи, като например енергийни общности и кооперативи, както и отворено пространство, където да се запознаят с иновативни финансови инструменти като групово финансиране (краудфъндинг) и как да използват колективното финансиране за преодоляване на икономическите и финансови бариери, които пречат на енергийно бедните граждани да участват в енергийния преход. Например, някои от дейностите, които POWER FUND може да улесни, включват:

- Подпомагане на собствениците на сгради да заплатят големите първоначални разходи за инсталации за възобновяема енергия и/или инвестиции в енергийна ефективност.
- Подпомагане за намаляване на разходите за инсталации за възобновяема енергия и/или мерки за енергийна ефективност благодарение на групови покупки и спестяване при поръчки на едро.
- Подпомагане на домакинствата и общностите, намиращи се извън електрическата мрежа, да обединят ресурсите и средствата, необходими за инвестиции в скъпи проекти за енергия извън мрежата.
- Подпомагане на отделни лица да обединят покупателната си способност, за да купуват енергия на по-добри цени на пазара на едро.
- Подпомагане на граждани и ключови организации за развитие на енергийни общности с фокус върху енергийната бедност.
- Осигуряване на ресурси за справяне с енергийната бедност за вече съществуващи общности/кооперативи.

POWER
FUND

Използване на наличните инструменти – социален ваучер за покриване на разходите за енергия

Испания
Община
Витория-Гастейс

Градският съвет на Витория-Гастейс, чрез участието си в дейностите по проекта POWERPOOR, популяризира социалния ваучер за енергия за уязвимите хора в общината, за да им помогне за намаляване на енергийната бедност.

Социалният ваучер се дава на хора, които са определени като енергийно бедни и служи за покриване на част от енергийните им разходи. За да осигури достатъчно финансиране за тази мярка, градският съвет на Витория-Гастейс използва разнообразни достъпни източници на финансиране. Въпреки това, за да бъде тази мярка успешна в дългосрочен план, е необходим силен ангажимент от страна на всички политически партии и непрекъснато наблюдение на съответните показатели за следващите години.

Социалният ваучер е една от мерките на стратегията за намаляване на енергийната бедност, която е разработена и официално включена в ПДУЕК на града с помощта на проект POWERPOOR.

POWER - FUND

Инструментът POWER FUND е достъпен на 10 езика през:

- Уебстраницата на POWERPOOR <https://powerpoor.eu/toolkit>
- Самостоятелната страница POWERPOOR TOOLKIT <http://powerpoor.ept.ntua.gr/powerpoor-toolkit/>

Повече информация:

- Инструкции за функциите на POWER FUND, както и информация за използваната методология при създаването му, се намират [тук](#) в Deliverable 2.4.
- Инструкции стъпка по стъпка за това как да се използва инструментът POWER FUND могат да се намерят [тук](#).

Част “Колективни енергийни инициативи”

Колективните енергийни инициативи могат да се разглеждат като инструменти, които предоставят на потребителите, т.е. физически лица, включително енергийно бедни граждани, местни и регионални власти и общности/кооперации, три вида услуги:

- **Присъединяване към енергийна общност:** Списък на енергийни общности/кооперации по държави, с информация за техните политики за ценообразуване и управление, услугите, предоставяни на енергийно бедните граждани, и процеса на присъединяване и ставане на активен член;
- **Създаване на енергийна общност:** Насоки за това как енергийна общност може да бъде създадена и да е съставена от енергийно бедни граждани, както и да функционира в тясно сътрудничество с местни заинтересовани страни, особено по отношение на страните, участващи в проекта;
- **Управление на енергийна общност:** Съвети и инструменти в помощ на потребителите при управлението и експлоатацията на тяхната енергийна общност, включително инструменти за наблюдение на данните за потреблението/производството на енергия и оценка на разходите на градове/общности/сгради по отношение на енергийната ефективност);

Част “Иновативни финансови програми”

Разделът на POWER FUND за иновативни схеми за финансиране предоставя на потребителите подробна информация за груповото финансиране и как да го използват, чрез три основни компонента:

- **Граждански инвестиции:** Въведение в груповото финансиране, предоставящо информация за това какво представлява то (видове колективно финансиране, кратко обяснение на това как се осъществява процесът, намиране на правилната платформа за групово финансиране, а именно разликите между платформите според областта на специализация, разпределение на финансирането, разходи и т.н.) и как да се търсят възможности за финансиране, за да се прилагат устойчиви енергийни интервенции, като мерки за енергийна ефективност в дадена къща/апартамент.
- **Асистент по финансиране:** Подробно ръководство за това как да създадете кампания за групово финансиране (краудфъндинг), включително как да изберете своя модел (цел, необходима сума, стимули), как да подготвите кампания (целева аудитория, маркетингово

видео, социални медии), как да управлявате кампанията (мониторинг, ангажиране на публиката), какви са следващите стъпки;

- **Привличане на капитал:** Списък на подбрани инвестиционни възможности (кампании за групово финансиране/ краудфъндинг), които гражданите да проучат и/или да инвестират в тях, с цялата необходима информация като внедрена технология, тип участие (възнаграждение, заемане и базирано на собствен капитал), местоположение и връзка към хостинг платформата.

